УДК 330.1
JEL Classification Code: M21

Круш П. В.
канд. економ. наук, професор Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Пашков С. І.
магістр ФММ Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

МЕТОДИКА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

У статті обґрунтовано методику оцінки ефективності управління процесом формування витрат промислового підприємства. Варто відзначити, що ефективне управління витратами промислових підприємств дозволяє вирішувати актуальні проблеми забезпечення рентабельності виробництва, збільшення закупівельної ціни на сировину і зниження споживчих цін на готову продукцію. Стратегічне управління витратами є невід'ємним елементом стратегічного менеджменту підприємства і являє собою процес прийняття і здійснення стратегічного вибору за витратами, заснованого на зіставленні власного ресурсного потенціалу підприємства з можливостями і загрозами зовнішнього оточення. Наведено характеристику управління витратами промислового підприємства. Так, управління витратами є важливим і одним із найскладніших питань у діяльності керівників підприємств. Від рівня та динаміки витрат залежать прибутки або збитки як окремих суб'єктів господарювання, так і ефективність формування національного доходу держави.

Ключові слова: управління; методика; витрати; підприємство; промисловість.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Визначення терміну «витрати» розглядається у працях багатьох як вітчизняних – Ф.Ф. Бутинця, Б.І. Валуєва, А.М. Герасимовича, С.Ф. Голова, Л.М. Кіндрацької, М.В. Кужельного, Є.В. Мниха, В.Я. Савченка, В.В. Сопка, А.В. Череп, М.Г. Чумаченка, так і зарубіжних вчених-економістів – Е. Бріттона, Дж. К. Ван Хорна, К. Друрі, Б. Нідлза, Б. Райна, Ч. Хорнгрена, Дж. Фостера та інших. Питання структури витрат досліджували вчені М.Г. Грещак, А.М. Турило, Г.О. Партин, Ю.С. Цал-Цалко. Не зважаючи на значні досягнення в теорії та практиці управління витратами, існують розбіжності щодо трактування сутності витрат, вимагають подальшого дослідження питання структури витрат промислових підприємств, а також їхній вплив на ефективність діяльності даних підприємства. Ці питання ще не достатньо досліджені та потребують подальшого вивчення. Зважаючи на зазначене вище, тема статті є актуальною.

Постановка проблеми. В сучасних умовах ринку підвищення конкурентоспроможності та ефективної діяльності вітчизняних підприємств змушує до пошуку ефективних методів управління господарською діяльністю. Для забезпечення успішної діяльності підприємств в умовах негативних наслідків фінансово-економічної кризи особливу увагу необхідно приділити розробці та реалізації ефективних методів щодо управління витратами.

Управління витратами є однією з основних складових управління діяльністю підприємств. Суттю управління витратами є те, що ефективне

використання ресурсів підприємства неможливе без цілеспрямованого впливу на формування витрат, контролю за їх рівнем та економічного стимулювання їх зниження. Вміння ефективно управляти витратами та отримувати від них максимальний результат є вирішальним чинником стабільності функціонування підприємства в ринкових умовах господарювання. Необхідність дослідження проблеми управління витратами пояснюється рядом факторів: зниження витрат разом зі збільшенням обсягів виробництва є одним із джерел збільшення прибутку; завдяки ефективному управлінню витратами можна досягти високої конкурентоспроможності як продукції, так і підприємства; налагоджена система управління витратами дозволить збільшити кількість інвестицій в діяльність підприємств та ін. Тому питання управління витратами є актуальними для сучасних підприємств.

Постановка завдання. Узагальнення наукових праць з питань формування систем управління витратами показали, що дослідженню методичних засад управління витратами присвячено багато робіт зарубіжних і вітчизняних дослідників.

Теоретичною базою дослідження є сучасні теорії ринкової економіки, наукові концепції, монографії та періодичні публікації українських і зарубіжних учених з питань економіки підприємства.

Інформаційну базу дослідження склали: економічна література і періодичні видання, аналітичні дані з різних напрямків діяльності великого та середнього підприємництва, матеріали органів державної статистики України, законодавчі й нормативні акти України в сфері бухгалтерського обліку, інформація про розвиток підприємства, фінансова та статистична звітність, засоби Інтернету, а також результати досліджень, виконаних автором.

Методологія. Методологічною основою наукової роботи є сукупність методів і прийомів, які використовувалися в процесі дослідження, а саме методи: теоретичного узагальнення – для розкриття методики оцінки ефективності управління процесом формування витрат промислового підприємства.

Виклад основного матеріалу. За сучасних ринкових умов господарювання перед підприємствами України стоять завдання підвищення конкурентоспроможності, стабільності й стійкості. Ефективне управління витратами є надзвичайно важливим, оскільки від величини витрат залежить прибутковість підприємства. У зв’язку із цим існує необхідність у формуванні ефективної системи управління витратами, яка дасть змогу досягти раціонального використання всіх видів ресурсів підприємства та оптимізувати витрати.

Вибір стратегії управління витратами ґрунтується на концепції життєвого циклу промислового підприємства; визначаються резерви ефективного розвитку підприємств з позицій управління витратами як фактора конкурентоспроможності на ринку; проводиться порівняльний аналіз різних методів управління витратами з метою можливості та ефективності їх застосування на сучасних українських промислових підприємствах [1, с. 827].

Численні дослідження показують, що підприємства протягом життєвого циклу впевнено розвиваються, коли мають обґрунтовану стратегію та ефективно

використовують усі види ресурсів; перебудовуються, коли перестають відповідати обраним цілям; гинуть, коли виявляються нездатними виконувати свої завдання.

Наявність стратегічного і поточного рівнів у менеджменті справедливо і відносно управління витратами. Кожен з цих рівнів має свої цілі й методи, що принципово відрізняються один від одного в зв'язку з різним тимчасовим горизонтом і враховуються факторами (табл. 1).

Таблиця 1 – Порівняльна характеристика стратегічного і поточного управління витратами [7, с. 129]

Критерій	Поточне управління витратами	Стратегічне управління витратами
Об'єкт	Витрати за видами продукту	Витрати за процесами ланцюжка створення цінності
Фокус	Внутрішні витратоутворюючі чинники	Зовнішні витратоутворюючі чинники
Модель поведінки витрат	Витрати – функція обсягу продукції, робіт, послуг	Витрати – функція стратегічного вибору
Основні функції	Облік, короткострокове планування, поточний контроль	Довгострокове планування, мотивація, стратегічний контроль
Основна задача	Скорочення (стримування зростання)витрат	Залежно від стратегічного позиціювання оптимізація витрат для отримання конкурентної переваги

Якщо в оперативному управлінні витратами головним завданням є їх зниження будь-якими шляхами, то в стратегічному ця установка залежить від позиціювання підприємства і набуває характеру оптимізації. На стратегічному рівні ключовою стає вартість процесів у рамках загального ланцюжка цінностей, частиною якої є підприємство. При цьому поведінка витрат розглядається як функція не тільки обсягу продукції, робіт, послуг, а більш широкого набору функціональних і структурних факторів.

Стратегічне управління витратами базується на трьох теоретичних концепціях – витратоутворюючих факторів, ланцюжків цінностей і стратегічного позиціювання. Класифікація витратоутворюючих факторів виділяє в них дві групи – традиційні для управлінського обліку функціональні (пов'язані з виконанням бізнес-функцій, у тому числі мотивація, управління якістю, завантаження виробничих потужностей і т. д.) і структурні (базові стратегічні характеристики підприємства, масштаб, діапазон, досвід і складність діяльності, виробничі технології) [3].

Перспективність введення в поле зору управління витратами структурних факторів полягає в тому, що прийняття правильного стратегічного рішення щодо структурного фактору прибирає цілий ряд проблем на нижньому функціональному рівні.

Варто відзначити, що оптимізація витрат суб'єкта господарювання є однією із сукупності технологій цільового планування прибутку, що визначає параметри моделі управління прибутком підприємства. Під методом оптимізації абсолютної величини затрат підприємства розуміють органічну

сукупність фінансових, математичних та статистичних прийомів цільового моделювання фінансових процесів та показників, що дозволяють із прийнятним рівнем статистичної достовірності обґрунтовувати управлінські рішення щодо визначення абсолютної величини чи структури витрат підприємства. Слід відмітити, що серед таких методів оптимізації абсолютної величини витрат суб'єкта господарювання заслуговують на увагу наступні: АВС-аналіз; XYZ -аналіз; вартісний аналіз [4, с. 205].

АВС-аналіз представляє технологію обґрунтування та прийняття управлінських рішень щодо цільової локалізації витрат суб'єкта господарювання для потреб моделі управління його прибутком [5, с. 323]. Основою АВС-аналізу є поняття «центру витрат» – відокремленого функціонально-організаційного процесу або явища (технологічна операція, угода тощо), що пов'язаний із формування однорідної сукупності витрат підприємства. Центр витрат може розглядатися як у масштабах усього підприємства, так і окремого структурного підрозділу, або ж іншого об'єкта аналізу. Типова сукупність центрів витрат підприємства може включати: обслуговування обладнання, поставку сировини та матеріалів, доставку продукції покупцям, науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи та інші [6, с. 545].

Виходячи з визначеного вище можна обґрунтувати безпосередньо порядок та процедуру реалізації АВС-аналізу, при цьому слід відмітити, що групування витрат суб'єкта господарювання у межах АВС-аналізу реалізується у два етапи:

1) ідентифікацію витрат із визначеними базовими показниками (критеріями ідентифікації);

2) групування ідентифікованих затрат відповідно до центрів витрат [7, с. 54].

Загальна структура реалізації АВС-аналізу включає такі складові елементи: аналіз техніко-організаційних та фінансових особливостей процесу виробництва продукції (надання послуг чи виконання робіт); обґрунтування та визначення центрів витрат суб'єкта господарювання. При цьому рекомендується (на основі досвіду західних підприємств) використовувати 4-ох ступеневу модель аналізу центрів витрат: виготовлення одиниці продукції, виготовлення партії продукції, виготовлення окремого виду продукції, діяльність загального характеру; відслідковування розподілу сукупності витрат відповідно до визначених вище центрів витрат; оцінка кількісних та структурних параметрів центрів витрат та обґрунтування відповідних управлінських рішень [8, с. 130].

Однак, АВС-аналіз має також певні недоліки, зокрема: суб'єктивність обґрунтування та вибору базових параметрів АВС-аналізу; трудомісткість та затратність інформаційного забезпечення, організації та проведення АВС-аналізу. XYZ-аналіз є технологією обґрунтування управлінських рішень щодо оптимізації абсолютної величини витрат підприємства шляхом виявлення та ідентифікації резервів їх зменшення, а також визначення методів мобілізації таких резервів [9, с. 33]. Організація та проведення XYZ-аналізу ґрунтується на таких основних припущеннях як:

1) величина економії витрат підприємства має корегувати із величиною зусиль на виявлення резервів економії та їх мобілізації;

2) співрозмірна економія підприємства на витрат може досягатися, перш за все, шляхом скорочення фінансування тих статей витрат, що складають суттєву частку у структурі сукупних витрат суб'єкта господарювання [10, с. 9].

Групування витрат підприємства у межах XYZ-аналізу реалізується як сукупність послідовних взаємопов'язаних ітерацій:

1) кількісна оцінка абсолютної величини окремої статті витрат та ідентифікація її відносної частки у сукупних витратах суб'єкта господарювання;

2) ранжування статей витрат відповідно до скорочення відносної частки статті витрат у сукупних витратах суб'єкта господарювання (від статті з найбільшою відносною часткою до найменшої);

3) групування статей витрат відповідно до їх відносної частки у сукупних витратах.

При цьому формується такі три укрупненні групи витрат підприємства:

X – витрат: перші найбільші статті витрат, частка яких складає не менше 50 відсотків сукупних витрат;

У – витрат: наступні статті витрат, частка яких складає не менше 25 відсотків сукупних витрат;

Z – витрат: решта статей витрат, частка яких, відповідно, складатиме не більше 25 відсотків сукупних витрат [11, с. 227].

Найбільша увага при виявленні резервів скорочення витрат суб'єкта господарювання або ж оптимізації їх структури зосереджується на групі X-витрат, які спроможні забезпечити максимальну віддачу, у той час як навіть суттєве скорочення витрат, що включені до групи Z-витрат, у масштабах підприємства забезпечить несуттєву (а, інколи, і невиправдану) економію. Реалізація XYZ-аналізу передбачає його інтеграцію із іншими фінансово-математичними методами, оскільки XYZ-аналіз є лише методологічною основною, що дозволяє прискорити прийняття обґрунтованих управлінських рішень, а також скоротити витрати (як фінансові витрати, так і витрати часу) на їх прийняття [12, с. 109].

Якщо попередні форми та методи оптимізації абсолютної величини витрат підприємства були зорієнтовані виключно на пошук та мобілізацію резервів скорочення витрат, то вартісний аналіз передбачає дослідження процесу формування витрат суб'єкта господарювання у співвідношенні із їх доцільністю – співставлення (визначення кореляції) абсолютної величини статті витрат на виготовлення продукції із її впливом на рівень якості такої продукції [13, с. 141].

Метою аналізу є пошук резервів скорочення витрат суб'єкта господарювання, мобілізація яких не матиме негативного впливу на якість продукції (або інші цільові характеристики, визначені менеджментом підприємства у якості критеріїв оптимізації) або забезпечення напрямків покращення цільових характеристик виробничого процесу та продукції за наявного рівня витрат [14, с. 8].

Реалізація моделі вартісного аналізу передбачає, як правило, співвідношення наступних послідовних ітерацій:

1) визначення об'єкта аналізу та формування цільової функції (як в масштабах підприємства загалом, так і його окремих структурних підрозділів, виробництв чи технологічних процесів);

2) формування інформаційної бази аналізу, у тому числі оцінка наявного рівня витрат (в абсолютних та відносних величинах) та функціональних характеристик виробничого процесу та/або продукції;

3) співставлення рівня поточних витрат із відповідним результатом (якістю продукції) та оцінка їх обґрунтованості;

4) формування альтернативних сценаріїв розвитку та обґрунтування оптимального управлінського фінансового рішення;

5) прийняття, виконання та контроль за виконанням такого управлінського рішення [15, с. 51].

Вченими розглядаються декілька систем обліку витрат, за результатами яких можна буде зробити висновки щодо можливості їх застосування. До таких систем відносять: standard costing (СК); direct costing (ДК); target costing (ТК); kaizen costing (КК); ABC – costing; Theory of constraints (TOC).

СК (standard costing) – нормативний метод обліку витрат і формування повної собівартості. Головні функції СК – контроль за рівнем витрат, виявлення відхилень, аналіз причин, що виникли. Переваги СК: відома повна собівартість продукції; відповідає традиціям та вимогам нормативних актів з фінансового обліку й оподатковуванню. Недоліки СК: складність проведення аналізу, контролю і планування витрат; включення в собівартість продукції витрат, не пов'язаних безпосередньо з її виробництвом і викривлення рентабельності окремих видів продукції; висока ймовірність помилок, тобто, чим більше видів продукції і центрів витрат, тим менш точним стає розрахунок повної собівартості. Використання СК доречне на підприємствах з невеликим асортиментом продукції та в умовах, коли попит та пропозиція можуть прогнозуватися з досить високим ступенем точності, а конкуренція незначна або відсутня взагалі [16, с. 232].

ДК (direct costing) – маржинальний метод управління витратами і формування неповної собівартості. Головна функція – планування і управління витратами та фінансовим результатом. За системою ДК прямі витрати узагальнюються за видами виробів, побічно збираються на окремому рахунку списуються на загальні фінансові результати того періоду, у якому вони виникли. Переваги системи ДК: можливість аналізу і контролю за ефективністю діяльності окремих підрозділів підприємства; оптимізація обсягів виробництва, структури випуску (формування оптимальної виробничої програми); можливість гнучкого ціноутворення. Недоліки ДК: відсутній розрахунок повної собівартості, що є обов'язковим відповідно до законодавства; необхідність чіткого розподілу постійних витрат на змінні та постійні складові, що важливо для розрахунку маржинальних витрат. Використання ДК важливо для підприємств з широким товарним асортиментом. Корисно в період економічних спадів, коли мають місце простоювання виробничих потужностей, нестабільний попит, інфляційні

процеси, тобто рекомендується в умовах нестабільності зовнішнього середовища [17, с. 78]. У рамках системи ДК такі управлінські задачі як: формування оптимального товарного асортименту; забезпечення гнучкого ціноутворення, контроль і планування рівня цін; управління фінансовим результатом у місцях-виникнення витрат та інші вирішуються за допомогою наступних інструментів: маржинальні витрати, маржинальний дохід, багатосходинкова схема формування маржинального доходу, метод «вищої та нижчої точок».

Target costing (ТК) – система управління витратами, що здійснюється суто у інноваційних галузях виробництва, а саме машинобудуванні, електронних, комп'ютерних, цифрових технологіях, а також рекомендується до впровадження у сфері обслуговування. ТК – це управління витратами на етапі проектування нових виробів, або модернізації застарілої продукції. В основу ідеї ТК закладено поняття цільової собівартості за формулою: Собівартість = Ціна – Прибуток [17, с. 414]. Ціна – саме ринкова ціна товару (послуг), що визначена за допомогою ринкових досліджень. Прибуток – бажана величина, яку намагається отримати організація від продажу товарів (послуг). ТК розглядає собівартість не як розрахований за нормативами показник, а як величину, на яку повинна орієнтуватися організація, пропонуючи ринку конкурентний продукт. Тобто, собівартість виробів, що розраховується за нормативами, повинна дорівнювати саме цільовій собівартості. Якщо нова продукція така, що не дає можливості вийти на саме цільову собівартість без зниження якості, менеджмент приймає рішення щодо унеможливлення подальшої розробки та впровадження товару у виробництво. Це спонукає менеджмент до постійного пошуку можливостей, як ринкових, так і наукових, виробничих, організаційних [18, с. 56]. Система управління ТК реалізується за такими етапами:

– на основі аналізу ринку збуту та планування масштабів виробництва визначається гіпотетична ринкова ціна продукції;

– розраховується величина очікуваного прибутку на одиницю продукції, або на весь обсяг виробництва, на базі якого розраховується цільова собівартість, як максимально допустиме значення собівартості при заданих ринкових умовах;

– етап оптимізації передбачає приведення нормативної собівартості до цільової шляхом вивчення можливості зміни обсягів та видів витрат, що визначені технологією виробництва, альтернативними матеріалами, дизайнерськими, технічними або технологічними рішеннями, які б забезпечили здешевлення продукту без втрати якості;

– розробка та тестування макету продукції/товару, що має цільову собівартість та прийняття управлінського рішення за результатами тестування. Якщо цільова собівартість визначена і різниця складає до 10% від нормативної собівартості продукту, приймається рішення про запуск його у виробництво. У разі недосягнення рівня цільової собівартості – розробка завершується, але можливі подальші пошуки нових конструктивних ідей та технологій [19, с. 223].

Таким чином, ТК визначає саме ринкову складову в системі управління витратами високотехнологічної продукції, враховуючи її конкурентоздатність та інноваційну спрямованість. Kaizen costing (КК) – «удосконалення маленькими кроками», тобто це процес поступового зниження витрат на етапі виробництва, у результаті якого може бути досягнено необхідний рівень собівартості задля забезпечення прибутковості виробництва. КК пропонується до впровадження паралельно з ТК. Обидві системи мають однакову мету – досягнення цільової собівартості, але ТК це робить на етапі проектування нового продукту (послуги), а КК – на етапі виробництва. Якщо на етапі проектування різниця між нормативною (тобто за кошторисом витрат) і цільовою собівартістю складає до 10%, то приймається рішення про виробництво товару з розрахунком на те, що 10% будуть ліквідовані в процесі виробництва методами КК. Це скорочення витрат називається кайзен-задачею, яка стосується усього персоналу – від інженерів до менеджерів – і виконання якої заохочується через систему управління персоналом. Кайзен-задача ставиться як на рівні окремого товару, так і на рівні підприємства загалом за окремими статтями змінних витрат. Постійні витрати рахуються за підрозділами та групуються у спеціальні бюджети задля забезпечення наскрізного контролю, оптимізації витрат та складання загального бюджету підприємства [20, с. 215].

Ефективне управління витратами промислових підприємств дозволяє вирішувати актуальні проблеми забезпечення рентабельності виробництва, збільшення закупівельної ціни на сировину і зниження споживчих цін на готову продукцію. Стратегічне управління витратами є невід'ємним елементом стратегічного менеджменту підприємства і являє собою процес прийняття і здійснення стратегічного вибору за витратами, заснованого на зіставленні власного ресурсного потенціалу підприємства з можливостями і загрозами зовнішнього оточення. Управління також тісно пов'язане зі створенням конкурентної переваги за витратами, що означає здатність підприємства виконувати всі бізнес-функції з меншими, ніж у конкурентів, сукупними витратами. Принциповим стає розширювальний підхід до формування та управління витратами, що враховує витратоутворюючі чинники на всьому ланцюжку цінностей.

Список використаних джерел

1. Дьордяй В. П., Макарович В. К., 2017. *Класифікація операційних витрат підприємств енергорозподільчої галузі*

2. Дубєй Ю. В., 2017. *Оперативне і стратегічне управління витратами на промисловому підприємстві*

3. Маниліч М.І. *Собівартість продукції: теоретичний аспект*

4. Коваленко Л. О., 2005. *Фінансовий менеджмент: навч. посіб.*

5. Нападовська Л.В., 2000. *Управлінський облік : монографія*

6. Семчук І.В., Мазур В.Г., 2018. *Шляхи підвищення ефективності управління витратами на підприємстві*

7. Трубочкина Н. И., 2009. *Управление затратами предприятия*

8. Корінько М. Д., 2009. *Концептуальні основи управління витратами суб'єктів господарювання в умовах удосконалення ринкових відносин*

9. Золотухина А.Д., 2009. *Методы учёта затрат и калькулирования себестоимости продукции (работ, услуг)*

10. Абрамова О.В., 2015. *Аналіз витрат операційної діяльності підприємства*.

11. Ф.Ф. Бутинець, Т.В. Давидюк, Н.М. Малюга, Л.В. Чижевська, 2005. *Бухгалтерський управлінський облік*

12. Догадайло Я.В. 2007. *Удосконалення методу класифікації витрат на постійні та змінні*

13. Голомб В.В., Дзюба Т.О., 2016. *Планування та економічне обґрунтування шляхів зниження собівартості продукції*

14. Догадайло Я.В., 2007. *Удосконалення методу класифікації витрат на постійні та змінні*

15. Домусчи А. О., *2015. Зарубіжний досвід управління витратами бізнес-суб'єктів сфери аграрного виробництва*

16. Азьмук Л., 2006. *Моделювання комбінаційних взаємозв'язків у системі «Витрати – Випуск»: проблеми та шляхи їх розв'язання.*

17. Волонцевич С.О., 2005. *Розробка економічного механізму оптимізації структури граничних витрат на промислових підприємствах*

18. Дробязко С. І. 2010 *Методичні основи управління витратами* . Економіка підприємства. Науково-практичний журнал «Академічний огляд» С. 55 –60.

19. Гетьман О. О., Шаповал В. М. 2010. *Економіка підприємства*

20. Бланк И. А., 2002. *Финансовый менеджмент : учебный курс.*

Круш П.В.
канд. эконом. наук, профессор КПИ им. Игоря Сикорского
Пашков С. И.
магистр ФММ КПИ им. Игоря Сикорского

МЕТОДИКА ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ПРОЦЕССОМ ФОРМИРОВАНИЯ ЗАТРАТ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

В статье обоснована методика оценки эффективности управления процессом формирования затрат промышленного предприятия. Стоит отметить, что эффективное управление затратами промышленных предприятий позволяет решать актуальные проблемы обеспечения рентабельности производства, увеличение закупочной цены на сырье и снижение потребительских цен на готовую продукцию. Стратегическое управление затратами является неотъемлемым элементом стратегического менеджмента предприятия и представляет собой процесс принятия и осуществления стратегического выбора по расходам, основанного на сопоставлении собственного ресурсного потенциала предприятия с возможностями и угрозами внешнего окружения. Приведена характеристика управления затратами промышленного предприятия. Так, управление затратами является важным и одним из самых сложных вопросов в деятельности руководителей предприятий. От уровня и динамики затрат зависят прибыли или убытки как отдельных субъектов хозяйствования, так и эффективность формирования национального дохода государства.

Ключевые слова: управление; методика; затраты; предприятие; промышленность.

Krush P.V.
PhD of Economics, professor Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute
Pashkov S. I.
student FMM Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute

METHOD OF EVALUATION OF THE EFFICIENCY OF THE MANAGEMENT OF THE PROCESS OF FORMATION OF INDUSTRIAL ENTERPRISE EXPENDITURE

The article substantiates the method of estimating the efficiency of management of the process of forming the expenses of an industrial enterprise. It is worth noting that efficient management of industrial enterprises' expenses allows to solve actual problems of ensuring profitability of production, increase of purchase price for raw materials and decrease of consumer prices for finished products. Strategic cost management is an integral part of strategic management of the enterprise and represents the process of adoption and implementation of a strategic choice of costs based on the comparison of its own resource potential of the enterprise with the opportunities and threats of the external environment. The characteristic of expenses management of the industrial enterprise is given. Thus, cost management is an important and one of the most difficult issues in the activities of enterprise managers. The level and dynamics of costs depend on the gains or losses of individual economic entities, as well as the efficiency of the formation of the national income of the state.

Key words: management; methodology; costs; enterprise; industry.

Круш П. В.
kafedra-ep-fmm@ukr.net
Пашков С. І.
Givik.bot@gmail.com